

NOTAT

13-04-2020

EMN-2019-01165

1352643

Naja Warrer Iversen

Finansiering af regionerne i 2020

Håndteringen af COVID-19 i regionerne betyder, at ressourcerne på sygehuse og i sundhedsvæsenet generelt er omlagt, og at aktiviteten er reduceret på en række områder. Dette sker samtidig med at beredskab og intensivpladser er bygget op, og der er merudgifter til indkøb af bl.a. værnemidler, testkits mv. Men har en nedgang i aktiviteten betydning for regionernes økonomi i 2020? Det samler dette notat op på.

Regionernes økonomi for 2020 er baseret på en statslig finansiering gennem bloktilskuddet, som ikke afhænger af den faktiske aktivitet i sundhedsvæsenet. Hertil kommer indtægter fra den kommunale medfinansiering (KMF) og den kommunale betaling for færdigbehandlede mv, som begge er baseret på aktivitet. KMF er dog med en ændring i 2017 tilpasset, så aktiviteten de facto ikke har økonomisk virkning i regionerne. Grundet udfordringerne med LPR3 er KMF i 2019 og 2020 fastfrosset og kommunernes afregning til regionerne foregår a conto pba. tidligere års betalinger.

Afskaffelse af aktivitetspuljen

I forlængelse af økonomiaftalen gennemførte regeringen lovændring L66 i oktober 2018 (forslag til lov om ændring af lov om regionernes økonomi), og dermed blev aktivitetspuljen endeligt afskaffet. Hidtil havde regionerne modtaget en del af indtægterne som et statsligt, aktivitetsafhængigt tilskud. Samtidig blev nærhedsfinansieringen indført sammen med en række kriterier. Såfremt kriterierne ikke opfyldes skal regionerne tilbagebetale likviditet året efter. Udgiftsniveauet påvirkes ikke.

Fremover består regionernes finansiering dermed af et statsligt bloktilskud og indtægter fra den kommunale medfinansiering og kommunale finansiering for færdigbehandlede patienter mv.

Afkobling og fastfrysning af den kommunale medfinansiering

Den kommunale medfinansiering (KMF) på ca. 20 Mia. kr. og den kommunale finansiering for færdigbehandlede patienter mv. (ca. 350 mio. kr.) er de eneste dele af regionernes indtægter, der er koblet til aktiviteten i regionerne.

For at undgå at regionernes indtægter fra KMF påvirkes af ændringer i aktiviteten, blev der foretaget en ændring af den kommunale medfinansiering i 2017, der sikrer, at regionerne får den maksimale indtægt fra KMF. Dermed har aktiviteten i regionerne de facto været afkoblet finansieringen siden da.

Hvis aktiviteten i 2020 pba. COVID-19 bliver væsentligt lavere end forudsat ved aftaleindgåelse, så er regionerne alligevel sikret fuld finansiering fra KMF. Det skyldes at der i 2020 (ligesom i 2019) er lavet en aftale om midlertidigt at fastfryse KMF, og at opkrævningen sker a conto fra den enkelte kommune ud fra niveauet de tidligere år. Dette sker for at give kommunerne budgetsikkerhed (som følge af kommunernes kritik af KMF-betalingerne) og fordi der ikke er aktivitetsdata pga. indførelsen af LPR3.

Aftale om finansiering af merudgifter til COVID-19

På en række områder vil COVID-19 betyde lavere aktivitet og eventuelt også lavere udgifter. Det kan fx være i praksissektoren, såfremt aktiviteten ikke senere indhentes. På hospitalerne vil udgifterne ikke nødvendigvis falde, selv om aktiviteten falder, da størstedelen af udgifterne er til løn, og en del af personalet indgår i beredskabet og omskoles. Men det kan være tilfældet på enkeltområder.

Samtidig har regionerne en række merudgifter i forbindelse med COVID-19. Det drejer sig bl.a. om udgifter til værnemidler, testkits og analyser, lagerudgifter, kursus og uddannelsesaktiviteter, karantænefaciliteter, vikarer for hjemsendte medarbejdere eller opnormering samt udbetaling af over- og/eller merarbejde.

Den 26. marts 2020 indgik Regeringen og Danske Regioner en aftale om dansk økonomi og de økonomiske rammer i regionerne i forbindelse med COVID-19. Af aftalen fremgår det, at parterne er enige om, at der tages de nødvendige skridt for at bekæmpe den sundhedsmæssige krise, der følger af COVID-19 her og nu. Regeringen tilkendegav samtidig, at den vil sikre, at der er finansiering i regionerne til den ekstraordinære indsats til COVID-19-relaterede tiltag. Folketinget har bl.a. med et aktstykke i marts 2020 (Finansudvalget) slået fast, at alle merudgifter relateret til inddæmning af COVID-19 som fx merudgifter til sundhedsvæsenet er engangsudgifter, der ikke påvirker den strukturelle saldo og kan holdes udenfor budgetlovens underskudsgrænse.

Regionerne opgør merudgifterne til COVID-19 til brug for opfølgning på aftalen med regeringen om at finansiere disse udgifter.

Samtidig har regeringen tilkendegivet, at indsatsen i forhold til COVID-19 også kan have betydning for regionernes arbejde i 2021 fx i form af afledte pukler som følge af udskudte operationer mv.